

Fai 'e Palesiteni Thomas S. Monson

Talitali Lelei ki he Konifelenisí

I he'etau fanongó, 'ofa 'e ongo ki hotau lotó pea tupulaki 'etau tui.

Si'i kāinga, 'oku ou fiefia lahi ke talitali lelei kimoutolu ki he konifelenisi ma'ongo'ongá ni 'i he māmaní. 'Oku tau fakataha 'i ha ngaahi feitu'u kehekehe he funga 'o e māmaní ke fanongo mo ako mei he kau tangata mo e kau fafine ne tau hikinima'i ko e Kau Taki Mā'olunga mo e kau 'ōfisa mā'olunga 'o e Siasí. Kuo nau kolea e tokoni 'a e langí 'i he ngaahi pōpoaki te nau fakahokó, pea kuo nau ma'u ha tataki fakalangi fekau'aki mo e me'a ke lea 'aki.

'Oku faka'ilonga'i 'e he konifele-nisí ni 'a e ta'u 90 'o hono fakama-fola fakaletiō 'o e konifelenisi lahí. Na'e fuofua fakamafola fakaletiō 'a e ngaahi fakataha'anga 'o e konifele-nisí i 'Okatopa 1924, 'i he kautaha KSL 'a e Siasí. 'Oku toe faka'ilonga'i foki 'e he konifelenisi ni 'a e ta'u 65 hono fakamafola fakatelevísone 'o e konifelenisi. 'I he konifelenisi lahi 'o 'Okatopa 1949, ne fuofua fakamafola fakatelevísone ai 'a e ngaahi fakatahá 'i he 'ēlia Sōlekí kotoa 'i he televísone KSL.

'Oku tau fakamo'oni'i e ngaahi tāpuaki 'o e mītia fakaonopóni'i

hono fakafaingamālie'i e kāingalotu 'o e Siasí ke nau mamata mo fanongo ki he konifelenisi lahí. 'Oku fakama-fola e ngaahi fakataha 'o e faka'osinga uike ko 'ení 'i he televísioné, letioó, keipoló, fetu'utaki fakasatelaité, mo e 'Initanetí, kau ai mo e ngaahi me'a-ngāue to'oto'ó.

Lolotonga 'a e māhina 'e ono talu mei he'etau fakataha faka'osi, kuo 'osi fakatapui ai ha temipale fo'ou 'e taha pea toe fakatapui mo e taha kehe. Na'e fakatapui 'e Palesiteni Teita F. 'Ukitofa 'a e Temipale Footi Lotateila Fololitá. Ne fakahoko ha polokalama faiva faka'ofo'ofa 'a e to'u tupú 'i he 'aho kimu'a pea fakatapuí. Na'e fakatapui leva 'a e temipalé 'i he 'aho hono hokó ko e Sāpate 'aho 4 'o Meé, 'i ha sēsini 'e tolu.

Ko haku faingamālie 'i he uike 'e ua kuo hilí ke toe fakatapui 'a e Temipale 'Okiteni 'Iutaá, 'a ia ne fuofua fakatapui 'i he 1972 'e Palesiteni Siosefa Filitingi Sāmita. Ne fakahoko ha faiva fakafonua ma'ongo'ongá 'i he 'aho kimu'a pea toe fakatapuí, pea 'i he fu'u tokolahi 'a e to'u tupu ne kaú na'e fakahoko leva ha taimi faiva

kehekehe 'e ua, 'o kehekehe 'a e kau faivá. Ko e fakakātoá, ne kau ai ha to'u tupu 'e toko 16,000. Na'e fakahoko 'a e polokalama toe fakatapuí 'i he 'aho hono hokó, pea kau ai ha tokolahi 'o e Kau Taki 'o e Siasí, fakataha mo e kau taki 'o e ngaahi houalotú, palesi-teni temipalé, hono ongo tokoní, mo honau ngaahi uaifi.

'Oku kei lele-'i-matangi 'etau langa temipalé. 'E fakatapui 'i he māhina ka tu'ú 'a e Temipale Fīniki 'Alesona fo'oú, pea 'i he ta'u kaha'ú, 'i he 2015, 'oku tau 'amanaki ke fakatapui pe toe fakatapui ha temipale 'e nima, pea

mahalo 'e toe lahi ange, kae maka-tu'unga pē he'enau 'osí.

Hangē ko 'eku fakahā 'i 'Ēpelelī, ka 'osi kotoa hono langa mo fakatapui 'a e ngaahi temipale ne 'osi fanonganongó, 'e 'i ai hatau ngaahi temipale 'e 170 'oku ngāue he funga māmaní. Koe'uhí 'oku mau nofotaha 'i he feinga ke faka-'osi 'a e ngaahi temipale ne 'osi fakahā ki mu'á, 'oku 'ikai ke mau fakahā ai ha langa 'o ha ngaahi temipale he taimí ni. Neongo ia, ka 'i ai ha ngaahi fie ma'u mo ma'u ha ngaahi konga kelekele 'i he kaha'ú, 'e fanonganongo leva ha ngaahi temipale kehe.

'Oku kei tupulekina pē Siasí. Kuo tau fakalaka 'eni 'i he toko 15 miliona tupú pea 'oku kei tupu tokolahí pē. 'Oku kei laka atu ta'e tuka pē 'etau polokalama ngāue fakafaifekaú. 'Oku 'i ai ha'atau kau faifekau 'e toko 88,000 tupu 'oku lolotonga ngāue, 'o vahevahé 'a e pōpoaki 'o e ongo-ongolelei ki he māmaní. 'Oku mau toe fakamahino atu ko e ngāue fakafai-fekaú ko e fatongia fakataula'eiki ia, pea 'oku mau poupou'i atu 'a e kau talavou mo'ui taau mo malava kotoa pē ke ngāue fakafaifekau. 'Oku tau fakahounga'i foki si'i kau finemui 'oku

ngāue fakafaifekaú. 'Oku nau faka-hoko ha tokoni lahi fau, neongo 'oku 'ikai ke nau ha'isia ki he fekau tatau ke ngāue 'o tatau mo e kau talavoú.

'Oku ou fakaafe'i kimoutolu hení ke mou tokanga ki he kau tangata mo e kau fafine 'e lea he 'ahó ni pea mo 'apongipongi 'i he'etau ngaahi fakataha 'o e konifelenisí. 'Oku ongo'i 'e kinautolu kotoa ne kole ke leá ko e fatongia lahi ke fai 'eni. Pea 'i he'etau fanonganó, 'ofa 'e ongo ki hotau lotó mo tupulaki 'etau tuí, pea 'oku ou fai 'eni 'i he loto fakatōkilalo, 'i he huafa 'o Sisū Kalaisí, 'ēmeni. ■